

Törvényes forradalom és az áprilisi törvények

Menduiña- Valentin Kristóf László 2021A

1. Előzményei, kezdete

- Metternich, a Habsburg Birodalom kancellárja mélységesen konzervatív politikát folytat
- Európán végigsöpörő **forradalmi hullám** („A népek tavasza”)
- **Pozsony: utolsó rendi országgyűlés (1847/48)**
 - Az Ellenzéki Párt elnöke Batthyány, de **Kossuth Lajos** az ellenzék tényleges vezére
 - rendi jogokat sértő adminisztrátori rendszer támadása
 - **Kossuth felirati javaslata (március 3.)** (~ korábbi Ellenzéki Nyilatkozat) a párizsi forradalom hírére
 - **kötelező örökváltság, közteherviselés, népképviselési ogy., felelős kormány, alkotmány örökös tart.-oknak is**
 - **alsó- és felsőtábla** (bécsi forr. miatt) is **elfogadja**
 - **országgyűlés küldöttsége: Batthyány, Kossuth és Széchenyi** hajón viszi **Bécsbe (márc. 15.)**

2. A pesti forradalom (1848. március 15.)

- **bécsi forradalom hírére**
- **márciusi ifjak** szervezte megmozdulás, ami forradalomná terebélyesedett
- délelőtt: Pilvax kávéház → egyetem előtti több ezres tüntetés
Landerer-Heckenast nyomdájában a Nemzeti Dal és a 12 pont kinyomtatása
a Magyar Nemzeti Múzeum előtt gyűlés, Nemzeti Dal elszavalása
- délután: a **Városházán a 12 pont** Pest város hivatalos követelésévé válik
Közcsendi Bizottmány a rend fenntartása érdekében
Táncsics Mihály kiszabadítása
- este: Nemzeti Színház: Bánk bán 1. felvonása

3. A felelős kormány megalakulása (1848. április 7.)

- József nádor V. Ferdinánd felhatalmazásával kinevezi gróf **Batthyány Lajost** magyar **miniszterelnöknek** (március 17.)
- Batthyány **nagykoalíciós kormányt** hoz létre, **összes irányzat** (konzervatív, centralista, liberális, párton kívüliek) képviselve van
- **liberális többség (Batthyány is idetartozik)**
- Batthyány Lajos (miniszterelnök), Szemere Bertalan (belügy), Esterházy Pál (király személye körüli miniszter), Klauzál Gábor (földművelés- és iparügy), Kossuth Lajos (pénzügy), Mészáros Lázár (hadügy), Széchenyi István (közlekedés- és munkaügy), Eötvös József (vallás és közoktatás), Deák Ferenc (igazságügy)

4. Az áprilisi törvények (1848. ápr. 11. – V. Ferdinánd szentesíti)

a) társadalmi átalakulás

- közteherviselés
- jobbágyszabadítás: azonnali kötelező örökváltság: a jobbágytelek a jobbágy polgári tulajdona lesz és a földesúri szolgáltatások alól is mentesül – a földesurat az állam kárpótolja
- **úrbéli terhek**
- **úrisség**
- **ésiség**
- **űze**

} **polgári átalakulás alapjai**

b) államszervezeti törvények

- Horvátország és a Határőrvidék különállása
- **unió Erdéllyel**
- **cenzosus választójog** (vagyon vagy műveltség + akinek eddig is volt)
- **parlamentnek felelős kormány**

} **Mo. alkotmányos királyság**

c) államjogi törvények

- Ausztriával való viszonyt a tv nem szabályozza egyértelműen, **közelít a perszónálunióhoz**
- hadügy és pénzügy összehangolását kezdeményezik
- külügy birodalmi ügy, királyi felségjognak tekinti az Udvar

d) hiányosságok

- nemzetiségek kérdéseit nem veszik bele
- csak egyéni jogok vannak, nem kollektívek

5. Összegzés

- Siker
- Törvényes (pozsonyi ogy. – törvényt tudja tenni a párhuzamos forradalom követeléseit) forradalom (pesti események, vér nélkül)

6. A Batthyány-kormány (1848. ápr. – szept.) fő problémái

- bizonytalan Bécs valódi szándéka; nincs önálló magyar haderő
- földkérdés: a zsellérek nem kaptak
- Kossuth Lajos, a pénzügyminiszter önálló magyar bankokat ad ki (valódi fedezet nélkül)
- szükséges lenne a volt földbirtokosok kártalanítása az azonnali örökváltság miatt (erre csak az 1850-es években kerül sor)
- nemzetiségi kérdések (nemzetiségeknek csalódás az áprilisi törvények)
 - ↳ szerbek, románok és horvátok is magyarellenesek, nem bíznak a magyar sikerben, az Udvar is hergeli őket
- választások júliusban (reformkori liberális nemesség sikere) → népképviselési országgyűlés
- Kossuth megajánlási beszéde az országgyűlésben (200 ezer újoncot szeretne a velejáró fedezettel)